

Република Србија
УПРАВНИ СУД
ОДЕЉЕЊЕ У КРАГУЈЕВЦУ
I-1 У 10690/13
Дана: 09.07.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: мр Николе Китаровића, председника већа, мр Весне Чогурић и Мире Василијевић, чланова већа, са судским саветником Биљаном Стојановић као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиоца А.А. из села ..., ..., кога заступа пуномоћник адвокат Милисав Курмазовић из Ужица, Омладинска 34/24, против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекција Београд, ради поништаја решења број 01-02/181.6.5 5292/13 од 16.05.2013. године, у предмету признавања права на стаж осигурања са увећаним трајањем, у нејавној седници већа одржаној дана 09.07.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

I Тужба СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА решење Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекција Београд, број 01-02/181.6.5 5292/13 од 16.05.2013. године и предмет ВРАЋА надлежном органу на поновно одлучивање.

II ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени орган да тужиоцу плати износ од 16.500,00 динара на име трошкова спора у року од 15 дана од дана пријема ове пресуде.

Образложење

Оспореним решењем одбијена је жалба тужиоца изјављена против привременог решења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање - Филијала Ужице број 181.3.1-1426/11 од 27.12.2012. године, којим је одбијен захтев тужиоца за признавање права на стаж осигурања са увећаним трајањем цивилном лицу на служби у војној установи.

У тужби, поднетој овом суду, тужилац је оспорио законитост решења туженог органа због повреде правила поступка из члана 199. став 2. и члана 235. став 2. Закона о општем управном поступку и навео да првостепени орган није одлучио о свим захтевима странке од 01.07.2011. године, а разлози дати у оспореном решењу не упућују на одлуку у диспозитиву, нити је тужени орган оценио све наводе жалбе, због чега је дошло до погрешне примене материјалног права. Указује да органи нису ценили доказе које је тужилац приложио уз захтев, и то потврду ВП 2077 Горњи Милановац од 16.02.2011. године о свом радном месту, нити су утврдили да ли се дужност коју обавља тужилац у својству цивилног лица на служби у Војсци, актима Генералштаба Војске Југославије, односно Министарства за одбрану о одређивању дужности, били сматрани као дужност у трупи, односно да ли се професионалним војницима који су обављали исте послове и задатке као и тужилац, стаж осигурања рачунао са увећаним трајањем. Испуњеност услова за признавање траженог права

морала је бити цењена на основу прописа, а не на основу акта Министарства одбране Србије и Црне Горе. На неједнако поступање у истој чињеничној правној ситуацији указују другачија решења управних органа, а посебно истиче одлуку Уставног суда Уж број 3602/2010 од 06.06.2013. године, из које произлази другачији правни став, од онога који заступају тужени и првостепени орган. Сматра да је закон повређен на његову штету и предложио је да суд тужбу уважи и оспорено решење поништи. Трошкове спора је тражио.

У одговору на тужбу, тужени орган је остао при разлозима из образложења оспореног решења. предложио је да суд тужбу, као неосновану, одбије.

Након оцене навода тужбе, одговора на тужбу, као и списка предмета ове управне ствари, одлучујући без одржавања усмене расправе, јер је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања у смислу члана 33. ст. 2. и 3. Закона о управним споровима („Службени гласник Републике Србије“, број 111/09), испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе у смислу члана 41. став 1. Закона о управним споровима, Управни суд је нашао да је тужба основана.

Према разлозима из образложења оспореног решења, жалба тужиоца је неоснована јер је првостепени орган у спроведеном поступку потпуно и правилно утврдио све одлучне чињенице од значаја за законито одлучивање и дао разлоге које у свему прихвата и тужени, с обзиром да је из акта Министарства одбране СЦГ, Сектора за људске ресурсе, Управе за кадрове инт.бр. 8193 од 06.07.2005. године, утврђено да је организациона јединица Министарства одбране надлежна за организацију и систематизацију радних места у Министарству одбране и Војсци утврдила да у Министарству одбране и Војсци СЦГ не постоје радна места и формацијска места на којима цивилна лица обављају послове у истом обиму и под истим условима као професионални војници на радним и формацијским местима на којима се стаж осигурања радника рачуна са увећаним трајањем по коефицијенту 12/14, па тужилац не испуњава услове из члана 59. Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник Републике Србије“, број 34/03), кога цитира, да му се призна право на стаж осигурања са увећаним трајањем као цивилном лицу на служби у војној установи.

Одредбом члана 141. став 1. Закона о Војсци Југославије („Службени лист СРЈ“, бр. 43/94 ... 37/02 и „Службени лист СЦГ“, бр. 7/05 и 44/05) било је прописано да цивилна лица у Војсци права по основу здравственог осигурања и пензијског и инвалидског осигурања остварују по пропису републике чланице на чијој се територији налази јединица, односно установа у којој ради.

Одредбом члана 267. наведеног Закона, која је била на снази до 02.01.2000. године, када је ступио на снагу Закон о изменама и допунама Закона о Војсци Југославије („Службени лист СРЈ“, број 74/99), у ставу 1. је било прописано: да се професионалним војницима рачуна сваких 12 месеци ефективно проведених на одређеним пословима као 16 месеци стажа осигурања, и то – у вршењу послова члана специјалне опитне посаде за испитивање наоружања у фази освајања произвођење и завршених опита и испитивања, ако на опитима и испитивањима проведу најмање половину укупног годишењег радног времена, у вршењу послова радиолошке, биолошке и хемијске заштите у лабораторијским и полигонским условима, у вршењу послова електронског извиђања и послова криптографије и у вршењу послова граничне службе и задатака овлашћених органа безбедности у војсци и војној полицији. Ставом 2. прописано је да се професионалним војницима рачуна као 15 месеци стажа осигурања сваких 12 месеци ефективно проведених у вршењу послова и задатака на радарским уређајима на којима су изложени радарским зрачењима, и то онима који врше оправку, сложеније подешавање и испитивање или раде као инструктори – наставници за оправку радарских уређају, ако на тим пословима проведу најмање три

четвртине укупног годишњег радног времена. Ставом 3. прописано је да се професионалним војницима рачуна сваких 12 месеци ефективно проведених на дужностима у трупи као 15 месеци стажа осигурања. У ставу 4. прописано је да се под дужностима у смислу члана 266. овог Закона из ст. 1-3. овог члана, подразумевају дужности које утврди начелник Генералштаба.

Законом о изменама и допунама Закона о Војсци Југославије (“Службени лист СРЈ”, број 74/99) додата су још три става наведеног члана закона, па је новим ставом 4. прописано да се осталим професионалним војницима рачуна сваких 12 месеци ефективно проведених на дужности као 14 месеци стажа осигурања, а новим ставом 7. прецизирано је да дужности у смислу члана 266. овог Закона из ст. 1-3. овог члана утврђује начелник Генералштаба за запослене у војсци, а савезни министар за одбрану у Савезном министарству за одбрану и војним јединицама и војним установама Савезног министарства за одбрану.

Чланом 74. Закона о основним правима из пензијског и инвалидског осигурања (“Службени лист СФРЈ”, бр. 23/82 ... 84/90 и “Службени лист СРЈ”, број 41/94), који се примењивао на дан када је започео период за који је тражено признавање предметног права, било је предвиђено да се у стаж осигурања са увећаним трајањем рачуна и време за које су осигураници били осигурани у пензијском и инвалидском осигурању у својству војног осигураника или грађанског лица на служби у Југословенској народној армији, осим времена које је грађанско лице на служби у Југословенској народној армији провело у трупи и то под условима и у обиму који су одређени прописима којима се уређује пензијско и инвалидско осигурање војних осигураника.

Чланом 99. Закона о основама пензијског и инвалидског осигурања (“Службени лист СРЈ”, бр. 30/96 ... 5/03) било је прописано да се у стаж осигурања са увећаним трајањем осигуранику рачуна и време проведено у својству војног осигураника или цивилног лица из члана 11. тачка 2. овог Закона, осим времена које је то цивилно лице провело у трупи, и то под условима и у обиму који су утврђени прописима којима се уређује пензијско и инвалидско осигурање војних осигураника.

Одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању (“Службени гласник Републике Србије”, бр. 34/03, 64/04 и 84/04) било је прописано: да су осигураници запослени, између осталих, цивилна лица на служби у војсци и војним јединицама и војним установама (члан 11. тачка 2); да се у стаж осигурања са увећаним трајањем осигуранику рачуна и време проведено у својству војног осигураника или цивилног лица (из члана 1. тачка 2) овог Закона; да се у стаж осигурања са увећаним трајањем осигуранику рачуна и време проведено у својству војног осигураника или цивилног лица из члана 11. тачка 2. овог закона, осим времена које је то цивилно лице провело у трупи, и то под условима и у обиму који су утврђени пензијско и инвалидско осигурање војних осигураника (члан 59.); да се осигуранику који је до дана ступања на снагу овог закона радио на радним местима, односно пословима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем на основу прописа који су били на снази до дана ступања на снагу овог закона, тај стаж рачуна за испуњавање услова, у складу са законом који је важио у периоду када је навршен (члан 241.).

Законом о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању (“Службени гласник Републике Србије” број 85/05), измењена је одредба члана 59. Закона о пензијском и инвалидском осигурању (“Службени гласник Републике Србије” број 34/03) и гласи: у стаж осигурања са увећаним трајањем осигуранику рачуна и време проведено у својству војног осигураника, и то под условима и у обиму који су утврђени пензијско и инвалидско осигурање војних осигураника.

Полазећи од цитираних одредаба наведених закона, Управни суд налази да се испуњеност законских услова за признавање права на стаж осигурања са увећаним трајањем, тужиоцу као цивилном лицу на служби у војној установи, имајући у виду одредбу члана 241. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, морала ценити у складу са прописима који су били на снази у периоду од 01.01.1995. до 01.07.2011. године, за који је тражено признавање права на стаж осигурања са увећаним трајањем. При том треба имати у виду да је питање рачунања стажа осигурања са увећаним трајањем било уређено на исти начин свим законима из области пензијског и инвалидског осигурања донетим у наведеном периоду, све до доношења Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник Републике Србије" број 85/05), који се примењује од 01.01.2006. године, тако што се у стаж осигурања са увећаним трајањем рачунало и време проведено у својству цивилног лица на служби у војсци, осим времена које је то цивилно лице провело у трупи, и то под условима и у обиму који су утврђени прописима којима се уређује пензијско и инвалидско осигурање војних осигураника.

Имајући у виду напред наведену одредбу члана 267. Закона о Војсци Југославије, Управни суд је оценио да је у поступку по захтеву за признавање права на стаж осигурања са увећаним трајањем, најпре било потребно утврдити да ли су предметни послови и задаци које је обављао тужилац актима начелника Генералштаба Војске Југославије, односно Савезног министра за одбрану о одређивању дужности у смислу члана 267. тог Закона – који су били на снази у периоду од 01.01.1993. до 01.01.2006. године, били сматрани као дужност у трупи, а након тога, било је потребно утврдити да ли се професионалним војницима који су обављали исте послове и задатке као и тужилац, стаж осигурања рачунао са увећаним трајањем. Управни органи испуњеност услова за признавање стажа осигурања са увећаним трајањем нису ценили на основу аката из напред наведеног периода, већ на основу акта Министарства одбране Србије и Црне Горе – Сектора за људске ресурсе – Управе за кадрове, донетог 26.07.2005. године, којим је прописано да у Министарству одбране и Војсци Србије и Црне Горе не постоје радна места и формацијска места на којима цивилна лица обављају послове у истом обиму и под истим условима као и професионални војници на радним и информацијским местима на којима се стаж осигурања радника рачуна са увећаним трајањем по коефицијенту 12/14.

По оцени Управног суда, основано се тужбом оспорава законитост решења туженог, који је учинио повреде правила поступка из члана 199. став 2. Закона о општем управном поступку, на чију сходну примену у поступку одлучивања другостепеног органа по жалби упућује члан 235. став 1. истог закона, јер образложење тужбом оспореног решења не садржи јасне и разумљиве разлоге на којима се заснива одлука туженог органа, односно не садржи разлоге о чињеницама које су од утицаја за признавање права на стаж осигурања са увећаним трајањем, а односе се на то да ли се професионалним војницима који су обављали исте послове и задатке као и тужилац стаж осигурања рачунао са увећаним трајањем, у ком случају би то право припадало и тужиоцу. Такође, у поступку пред управним органима, приликом решавања ове управне ствари, нису правилно примењени одговарајући материјални прописи који су били на снази у периоду од 01.01.1993. до 01.01.2006. године, према којима се у стаж осигурања са увећаним трајањем рачунало и време проведено у својству цивилног лица на служби у војсци, осим времена које је то цивилно лице провело у трупи и то: под условима и у обиму који су утврђени прописима којима се уређује пензијско и инвалидско осигурање војних осигураника. Повреда материјалног прописа састоји се и у чињеници што су се у конкретној управној ствари примењивали само акти Министарства одбране Србије и Црне Горе – Сектора за људске ресурсе – Управе за кадрове донети 06.07.2005. године, а не и акти Савезног министра за одбрану о одређивању дужности у смислу члана 267. Закона о Војсци Југославије, који су били на снази у периоду од 01.01.1993. до 01.01.2006. године.

У поновном поступку, надлежни орган је дужан да донесе ново на закону засновано решење, да примени одговарајуће материјално-правне прописе, на које му је указано овом пресудом, при чему је везан правним схватањем и примедбама суда у погледу поступка на основу члана 69. став 2. Закона о управним споровима.

Са изложеног, како је закон повређен на штету тужиоца, Управни суд је на основу члана члана 42. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу I диспозитива пресуде.

Одлуку о трошковима спора суд је донео на основу чл. 66. и 67. Закона о управним споровима, чл. 153, 154. и 163. ст. 1. и 4. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“, бр. 72/11 ... 55/14), који се примењује на основу члана 74. Закона о управним споровима, па је тужиоцу, који је успео у спору, досудио трошкове управног спора у износу од 16.500,00 динара на име састава тужбе по АТ, као у ставу II диспозитива пресуде. Трошкове судских такси тужилац није имао, у складу са чланом 5. Закона о судским таксама („Службени гласник Републике Србије“ бр. 28/94 ... 93/12), због чега му накнада на име ових трошкова није призната.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
дана 09.07.2015. године, I-1 У 10690/13

Записничар
Биљана Стојановић,с.р.

Председник већа - судија
мр Никола Китаровић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

СУ/ЈЗ